

Handläggare
Eva-Britt Leander
Telefon: 08-508 03 246

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Ansökan om projektmedel för demokratisering mot radikalisering

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar att bevilja Islamiskt kultur center i Rinkeby ett bidrag om 90 000 kr under förutsättning att föreningen uppfyller de villkor som framgår i tjänsteutlåtandet.
2. Stadsdelsförvaltningen föreslår stadsdelsnämnden beslutar att bevilja Islamiska förbundet i Järva ett bidrag om 140 000 kr under förutsättning att föreningen uppfyller de villkor som framgår i tjänsteutlåtandet.
3. Stadsdelsnämnden ger avdelningen Individ och familj i uppdrag att strukturera arbetet tillsammans med de aktuella föreningarna.
4. Föreningarna ska vid projektet slut senast 2015-11-30 lämna in en skriftlig dokumentation och utvärdering mot de mål som slagits fast tillsammans med förvaltningen vid projektstarten, samt en ekonomisk redovisning.

Christina Heglert
Tf stadsdelsdirektör

Toni Mellblom
Avdelningschef

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Individ och familj

Fagerstagatan 15
Box 4066
163 04
Telefon 08-508 03 246
Växel 08-508 03 000
eva-britt.leander@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Två ansökningar om projektmedel har inkommit till stadsdelsförvaltningen i syfte att förbygga och motverka religiös

radikalisering av unga på Järva. De två föreningarna är Islamiskt kultur centrum i Rinkeby och Islamiska förbundet i Järva.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beviljar bidrag under vissa förutsättningar.

Ärendet

Två ansökningar om projektmedel har inkommit till stadsdelsförvaltningen i syfte att förbygga och motverka religiös radikaliserings av unga på Järva. De två föreningarna är Islamiskt kultur centrum i Rinkeby (802011-8306) och Islamiska förbundet i Järva (802401-7660).

Anledningen till ansökningarna är oron för att ungdomar och unga vuxna ska rekryteras till Jihad, religiöst krig, i Syrien eller på andra platser i mellanöstern eller Afrika. En rekrytering som sker på många platser i Sverige, Europa och i USA.

Föräldrar/vårdnadshavare säger sig vara oförstående och maktlösa i att upptäcka och motverka rekryteringen. Skam och skuld är bidragande orsaker till att frågan inte diskuteras öppet. Under det senaste halvåret har företeelsen uppdagats inom moskéer och i etniska föreningar. Problemet och oron har visat sig vara större än man tidigare trott.

Representanter för förvaltningarna Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta och lokala föreningslivet har träffats i en arbetsgrupp och deltagit i konferenser för att diskutera utmaningarna och för att öka förståelsen för problemet. Regeringens särskilda samordnare för demokratisering och mot radikaliserings, arbetar för att öka och sprida kunskap om vilka de möjliga orsakerna är och hur man kan förebygga och förhindra att fler rekryteras och reser iväg. Resurser och beredskap för att ta emot dem som återvänder är också en fråga som behöver beaktas.

En slutsats av det arbete som gjorts och pågår är att erfarenhet, kunskap kompetens och nätverk hos kommunala och statliga myndigheter inte räcker för att förebygga och bearbeta den oro som finns och förhindra de problem som synliggjorts. Etniska föreningar och religiösa samfund är viktiga samarbetspartners som redan har förtroende, relationer, kompletterande kunskap och erfarenheter för att nå både föräldrar/vårdnadshavare och de unga. Ett strukturerat samarbete mellan parterna i redan befintliga strukturer och nätverk kring några väl definierade uppdrag mot uppsatta mål på det lokala

planet verkar vara det mest framgångsrika arbetssättet. Som exempel lyfts danska Århus fram som arbetar med frågan. Där har man förstärkt vissa insatser inom sitt SSP nätverk (skola, socialtjänst och polis) vilket motsvarar vår förvaltnings SamTidigt FörSt nätverk. Arbetet är komplext och förknippat med t.ex. aktuella världshändelser och individens egna förhållanden vilket innebär att någon evidensbaserad arbetsmetod inte finns att tillgå.

Föreningarna som söker bidrag vill planera och genomföra utbildning med föräldrar/vårdnadshavare och unga var för sig, i flera steg kring olika teman som t.ex.

- Att bryta tystnaden och stigmatiseringen så att föräldrar vågar söka hjälp.
- Öka kunskapen om vilka förebyggande insatser som föräldrar, samhällsinstitutioner och civilsamhället kan göra.
- Öka förståelsen för radikaliseringsprocessen och vilka signaler som föräldrar kan uppmärksamma och bemöta.
- Fördjupa kunskapen om fredsbudskapet inom islam.
- Ge föräldrar och unga kommunikativa redskap för att kunna bemöta radikala idéer och retorik.

Utbildningstillfällena ska ges i samarbete med psykologer, teologer, polis, tjänstemän och andra ämneskunniga.

Genom samarbete mellan föreningarna och med förvaltningens tjänstemän ger projektet möjlighet att lära av varandra.

Förvaltningen samverkar sedan tidigare med såväl Islamiska Förbundet i Järva som Islamiska Kultur Center i Rinkeby.

Islamiska kulturcentret är den bönelokal med mest besökare i närområdet. Ungefär 80 procent av besökarna är somalier. Fredagsböenerna är alltid på arabiska med det ges även översättning på somaliska. Många ungdomar finns bland besökarna. Islamiska kulturcentret brukar bjuda in somaliska imamer och anordna flerdagarskonferenser.

Islamiska Förbundet i Järva är en del av Islamiska förbundets stockholmsdel. Förbundet är en ideell organisation. Förbundet syftar till att bevara och stärka den muslimska identiteten och närvaron i Sverige vilket möjliggör för muslimerna att, enskilt och i grupp, privat och offentligt, utöva sin religion och engagera sig positivt i samhällets olika funktioner. Förbundet har i ett tidigt skede visat intresse för att avradikalisera ungdomar, varit drivande i den allmänna debatten samt stöd till familjer vars barn har åkt till kriget i Syrien och Irak. Förbundet vill vara ett naturligt stöd för den

muslimska allmänhetens olika utmaningar och behov och samtidigt vara en samhällsnyttig aktör som utifrån en islamisk värdegrund arbetar för samhällets bästa. Islamiska förbundet i Järva etablerades i Rinkeby 1996. Ibrahim Bouraleh har varit mycket aktiv och drivande för att uppmärksamma radikaliseringsfrågan i området.

Sedan hösten 2014 ingår båda organisationerna, stadsdelsförvaltningarna och Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista samt ytterligare ett antal aktörer i en gemensam arbetsgrupp som skapats med avsikt att utbyta erfarenheter, identifiera vägar och metoder för att motverka radikalisering av ungdomar. Båda organisationerna är, genom mångårig närvaro i området samt religiöst och språkligt kunnande, väl förankrade hos delar av befolkningen i stadsdelsområdet. Vidare uppger företrädare för båda organisationerna att de har erfarenheter av tidigare utbildningar riktade till främst föräldrar, men också till ungdomar. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att organisationerna har goda förutsättningar att uppnå utbildningsmålen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg i samråd med Medborgarkontoret. Samtal har också förts med stadsdelsförvaltningen Rinkeby – Kista som tagit emot ansökningar från samma föreningar.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen anser att ansökningarna tar fasta på en viktig samhällsföreteelse som behöver integreras i de ordinarie enheternas verksamhet. Det förebyggande och främjande arbetet riktat till barn, unga och vårdnadshavare sker i ett nätverk med god struktur och kan för ändamålet förstärkas med särskild information riktat till specifika grupper utifrån behov som definierats i projektansökningarna. Dessa aktiviteter och insatser måste genomföras för våra medborgare i Spånga-Tensta och föreningarna som ansöker om projektmedel är självklara samarbetspartners i ett sådant arbete.

Det förebyggande och främjande arbetet bygger på individens känsla av sammanhang, tillhörighet och delaktighet i samhället. Därför är det särskilt viktigt att projekten stärker barns, ungdomars och vuxnas delaktighet och tillit till samhällsinstitutionerna där föreningsliv och civilsamhälle bidrar i en viktig kompletterande roll.

Tydlig information om vart man kan vända sig för stöd och hjälp behöver tas fram.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden ger avdelningen för Individ och familjeomsorg uppdrag att planera och genomföra delar av projektförslagen i samverkan med föreningarna. Projekten ska ha tydliga uppdrag mot uppsatta mål och redovisas i slutet av november.

Vidare föreslår förvaltningen Islamiska förbundet i Järva beviljas 140 000 kr och Islamiskt kultur center i Rinkeby beviljas 90 000 i bidrag. Förvaltningen har i sitt förslag till bidrag för respektive förening inte utgått från någon eller några särskilda punkter i det som föreningarna uttryckt att de vill genomföra, utan ser bidragen som ett sätt för nämnden att understödja föreningarnas arbete med frågan. Detta eftersom vi ser ett behov av stöd till föräldrar vars barn riskerar att radikaliserar. Föreningarnas planerade projekt får dessutom anses ligga i linje med den nationella samordnarens och stadens riktlinjer för arbetet mot våldsbejakande extremism. Förvaltningen anser dock att bidragsgivandet bör ske under vissa förutsättningar.

Förutsättningar för bidragsgivande

Nedanstående förutsättningar behöver uppfyllas för att medel ska kunna beviljas

- En utsedd grupp tjänstemän utses för att hålla kontakt och vara delaktiga i den fortsatta planeringen tillsammans med föreningarna.
- Stödet ska utvecklas i samarbete mellan föreningarna och förvaltningen för att i framtiden även kunna motsvara andra behov inom befintliga enheters verksamhet.
- Samverkan ska tydliggöra rollerna och stärka förtroendet för och kunskapen inom både förvaltning och föreningarna.
- Insatser och aktiviteter som beviljas medel ska planeras och genomföras för boende i Spånga-Tensta.
- Föreningarna ska vid projektet slut senast 2015-11-30 lämna in en skriftlig dokumentation och utvärdering mot de mål som slagits fast tillsammans med förvaltningen vid projektstarten. Dokumentationen ska bl.a. innehålla
 - Korta beskrivningar av de aktiviteter som anordnas och i vilket syfte de genomförts.
 - Uppgift om hur aktiviteterna marknadsförts för att ge alla intressenter och berörda i Spånga-Tensta möjlighet att delta.

- Uppgift om deltagarantal vid varje tillfälle genom närvarolistor.
 - Aktiviteter och utbildningar ska utvärderas genom enkäter till deltagarna som sammanställs.
 - Även andra uppföljnings och utvärderingsmetoder kan komma att tillämpas.
- En ekonomisk redovisning tillsammans med verifierade kostnader ska ske och ej förbrukat bidrag ska återbetalas.